

Kaupunginvaltuusto	§ 23	21.03.2011
Kaupunginhallitus	§ 108	28.03.2011
Vapaa-aikalautakunta	§ 16	12.04.2011
Vapaa-aikalautakunta	§ 41	11.12.2012

Valtuustoaloite / Karkkilan kulttuuri- ja liikuntatoimen organisaatiomuutosten selvittäminen / valmistelutoimeksianto

67/12/2011

KVAL § 23

Anu Helena Frosterus jätti Karkkilan vihreät ry:n nimissä seuraavan valtuustoaloitteen:

"Karkkilassa on selvitettävä yhteistyössä kulttuuri- ja liikuntajärjestöjen kanssa organisaatiomuutoksen mahdollisuus Karkkilan kulttuuri- ja liikuntatoimessa.

Karkkilassa on aktiivisia kulttuuri- ja liikuntajärjestöjä, joista useat toimivat kaupungin avustuksen turvin. Karkkilan kaupungin syksyllä 2010 valmistuneessa strategiassa on asetettu yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset. Jos aidosti halutaan tuota strategiaa toteuttaa, olisi kulttuuri- ja liikuntajärjestöille annettava enemmän mahdollisuuksia aktiiviseen toimintaan. Järjestöt ja yhdistykset on otettava myös osaksi päätösten tekoa.

Kaupungin päätösvaltaa on mahdollista siirtää suoraan yhdistyksille ja järjestöille tekemällä organisaatiomuutos. Organisaatiomuutoksessa on mahdollista samalla keventää byrokratiaa ja nopeuttaa päätösten tekemistä. Karkkilan kulttuuri- ja liikuntatoimet tulisi lakkauttaa ja niiden tilalle luoda yhdessä kulttuuri- ja liikuntajärjestöjen kanssa "kulttuuri ry" ja "liikunta ry".

Esimerkki: Karkkilan kaupunki sitoutuisi tekemään liikunta ry:n kanssa palvelusopimuksen ja maksaisi palvelusta kuukausimaksua. Tuo summa olisi sama, jonka kaupunki nyt käyttää itse liikuntapalveluiden tuottamiseen kokonaisuudessaan. Liikunta ry päättäisi rahan käytöstä. Kaikki mahdollinen: liikuntapaikkojen hoito, uimarantojen siivoukset, salivuorot, hiihtolatujen hoito, ym. Liikunta ry:n toimintaa johtaisi palkattu liikuntatoimenjohtaja ja kaikki päätökset tehtäisiin johtoryhmässä, joka muodostuisi liikuntajärjestöjen itsensä valitsemista edustajista. Karkkilan kaupunginvaltuusto asettaisi kaksi kaupungin omaa edustajaa johtoryhmään. Päätöksiä ei tarvitsisi viedä lainkaan kaupungin omiin lautakuntiin, joten päätösten teko olisi nopeaa.

Someron kunnassa on toiminut liikunta ry vuodesta 1995 liikuntapalveluiden tuottajana. Someron kokemukset organisaatiosta ovat olleet erittäin positiiviset. Somerolla on pystytty toteuttamaan monipuolisemmat ja laadukkaammat

liikuntapalvelut organisaatiomuutoksen seurauksena. Liikuntajärjestöt eivät ole joutuneet edes maksamaan liikuntapaikkojen vuokrasta.

Hyvät kokemukset liikunta ry:stä rohkaisivat Someron kulttuuriyhdistyksiä toteuttamaan vastaavan organisaatiomuutoksen. Kaupungin oma kulttuuritoimi lakkautettiin ja tilalle perustettiin kulttuuri ry. Myös kulttuuri ry:stä Someron kokemukset ovat positiivisia. Rekisteröidyn yhdistyksen on mahdollista hakea ulkopuolista rahoitusta toimintansa tueksi, vaikkakin Somerolla toiminnan rahoitus on edelleen noin 90 % kaupungin tukemaa.

On huomioitava, että merkittävä summa on aiemmin mennyt kaupungin hallintoon, mutta nyt tämä summa on järjestöjen käytettävissä itse toimintaan. Somerolla on harvinaisen laadukkaat ja monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut kunnan kokoon nähden. Kulttuuri ry ja liikunta ry voivat lisäksi toteuttaa teemapäiviä, tapahtumia jopa toimittaa omaa alan lehteä (Somerolla tekevät näin). Palkkalistoilla voi olla myös liikunnan ohjaaja ja jopa oma siivooja.

Karkkilassa on vain unelmoitu yhtä ja toista, mutta meilläkin olisi mahdollisuus kulttuuriyhdistysten yhteistyönä saada oma kulttuuritalo Karkkilaan, sekä vaikkapa uusi iso katettu kesäteatteri uimarannan rinteeseen. Nyt Karkkilassa on kutsuttava kaikki yhdistykset ja järjestöt koolle tilaisuuteen, johon kutsutaan Someron kulttuuri ry:n ja liikunta ry:n toiminnanjohtajat kertomaan omasta organisaatiostaan ja käytännön toiminnastaan. Muutoksia ei tietenkään voida toteuttaa ilman yhdistysten ja järjestöjen halukkuutta muutokseen. Tavanomaisella kaupungin ja yhdistysten välisellä yhteistyöllä ei voida päästä vastaaviin tuloksiin.

Uskomme, että Karkkilassa kaikki osapuolet ovat halukkaita muutokseen, joka mahdollistaa asioista päättämisen lähellä aktiivisia toimijoita."

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Pöytäkirjan liite:
- valtuustoaloite (liite nro 11)

KHAL § 108

Esittelijä: kaupunginjohtaja Juha Majalahti

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen valmisteltavaksi vapaa-aikalautakunnalle.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano: vapaa-aikalautakunta

VAPLA § 16

Esittelijä: vs. sivistystoimenjohtaja Jari Kymäläinen
Vs. sivistystoimenjohtajan ehdotus:

Lautakunta käy alustavan keskustelun aloitteen pohjalta.

Päätös: Keskusteltiin asiasta positiivisessa hengessä.

VAPLA § 41

Esittelijä: sivistystoimenjohtaja Niku Tuomisto

Valmistelija / lisätietojen antaja: vapaa-aikasihteeri Merja Korkiakoski puh. (09) 4258 3676 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Valmistelija / lisätietojen antaja: museonjohtaja Tommi Kuutsa, puh. (09) 4258 3672 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Liikuntatoimen kautta haki avustuksia ja ostopalveluja v. 2012 yhteensä yhdeksän liikuntajärjestöä mukaan lukien järjestöjen jaostot. Liikuntatoimen ostopalvelujen kautta järjestöt järjestävät mm. leiritoimintaa ja erilaisia koulutuksia sekä kursseja. Liikuntatoimi avustaa järjestöjä myös myöntämällä ilmaiset liikuntasalivuorot alle 18-vuotiaiden ryhmille. Karkkilassa toimii yli sata monipuolista harrastustoimintaa tarjoavaa yhdistystä ja järjestöä.

Liikuntatoimen henkilökunta koostuu vapaa-aikaohjaajasta, jonka työajasta 50 % on liikuntatoimen ja 50 % työväenopiston sekä vapaa-aikasihteeristä, jonka työajasta kuuluu 50 % liikuntatoimelle ja 50 % nuorisotoimelle. Liikuntatoimella ei ole omaa liikuntapaikkojen hoitajaa. Liikuntapaikkojen hoitaja on palkattu tekniselle toimelle. Liikuntatoimi maksaa vuokraa sisäliikuntapaikoista tekniselle toimelle, jolle kuuluu liikuntapaikkojen hoito ja kunnossapito.

Liikuntatoimen suunnittelusta ja kehittämisestä sekä talousarvion toteuttamisesta vastaa vapaa-aikasihteeri. Vapaa-aikasihteerin ratkaisovaltaan kuuluu hallintosäännön mukaan liikuntatilojen ja koulujen voimistelusalien käyttö arkisin klo 16-7 sekä viikonloppuisin pe klo 16 - ma klo 7. Lisäksi ratkaisovaltaan kuuluu Vuotinaisten leirikeskuksen käytöstä päättäminen. Taloutta ja hallintoa koskevissa asioissa noudatetaan hallintosäännön Talous-luvun säännöksiä.

Karkkilan kaupungin kulttuuritoimen päätehtävänä on taiteen perusopetuksen tukeminen. Taiteen perusopetusta antavat oppilai-

tokset, Karkkilan musiikkikoulu, Karkkilan kuvataidekoulu sekä Luoteis-Uusimaan tanssiopisto saavat vuosittain kaupungilta avustusta opetustoimintaa ja tilavuokria varten.

Karkkilan kulttuuritoimessa toteutettiin vuonna 1993 organisaationmuutos. Kulttuuritoimen alaisuuteen kuuluneet Karkkilan musiikkikoulu ja Karkkilan kuvataidekoulu siirrettiin kannatusyhdistysten hallintaan. Taiteen perusopetuksen toteuttamista varten kaupunki antoi taloudellista tukea kannatusyhdistyksille. Tuen piiriin otettiin 2000-luvun alussa myös Luoteis-Uusimaan tanssiopisto Vinha. Taidekoulujen yhteisen kanslistin tehtävät hoidetaan nykyisin työllistämistuella.

Karkkila kaupungin kulttuurisihteerin virka lakkautettiin vuonna 1993 kulttuuritoimen organisaationmuutoksen yhteydessä. Siitä lähtien kaupungin museonjohtaja on hoitanut oman työnsä ohella, ilman erillistä korvausta, myös kulttuurisihteerin tehtäviä.

Aloitteessa on otettu esille somerolla toimivat liikunta ry ja kulttuuri ry. Somerolla kunnalliset liikuntapalvelut on pääosin ulkoistettu Someron liikunta ry:lle. Someron liikunta ry on somerolaisista urheiluseuroista koottu yhdistys. Yhdistyksen jäsenenä on kahdeksan somerolaista urheiluseuraa (Sobudo ry, Someron Esa ry, Someron Latu ry, Someron Syke ry, Someron Palo Sulkapallo ry, Someron Palo Lentopallo ry, Someron Pallon juniorit ry ja Someron Voima ry). Yhdistyksen johtokuntaan kuuluu myös kunnan edustaja. Someron liikunta ry. on perustettu vuonna 1995. Yhdistyksen tehtävänä on huolehtia Someron kaupungin liikuntapaikkojen hoidosta sekä liikuntapalveluiden tuottamisesta ja tarjonnasta joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Someron liikunta ry huolehtii sekä urheiluseuroille tarjottavista liikuntapalveluista, että urheiluseurojen ulkopuolella liikkuvien tavallisten kuntalaisten liikuntapalveluista.

Someron liikuntatoimen vastuulla on edelleenkin liikuntapalveluiden strateginen johtaminen ja kehittäminen sekä kuntalaisten edunvalvonta. Someron liikuntatoimessa toimivan yhteyssihteerin työntehtäviin kuuluvat ulkoistamisen myötä strateginen suunnittelu, asiantuntijan rooli sekä hallinnolliset tehtävät. Myös urheiluseuroille ja yhdistyksille jaettavien avustusten myöntäminen on edelleen liikuntatoimen vastuulla.

Liikuntatoimen ja Someron liikunta ry:n työnjako on selkeä: kunta tilaa liikuntapalvelut ja yhdistys tuottaa ne parhaaksi katsomallaan tavalla. Liikunta ry:llä on suhteellisen vapaat kädet liikuntapalvelujen käytännön toteutuksen suhteen. Someron liikuntatoimen rooli kuntalaisten edunvalvojana korostuu ulkoistamisen vuoksi.

Someron liikuntatoimen ja Someron liikunta ry:n yhteistyösopimuksen mukaisesti kunta maksaa korvauksen liikuntapalveluiden tuottamisesta ja ylläpidosta. Someron liikunta ry. vastaa muun muassa uimahallin, monitoimihallin, jääkenttien, latujen, uimarantojen, liikuntasalien ja kenttien hoidosta sekä liikuntapalveluiden

tuottamisesta ja tarjonnasta. Kunnossapidon osalta löytyy kuitenkin joitakin poikkeuksia; mm uimahallin tekninen huolto ei ole liikunta ry:n vastuulla vaan kunnan, sivukentät ja pyörätiet kuuluvat teknisentoimen vastuulle, viheryksikkö vastaa puistojen ja leikkikenttien hoidosta. Tekninen toimi hallinnoi myös koulujen saleja, mutta liikunta ry vastaa niiden ilta- ja viikonloppukäytöstä. Kunta huolehtii lisäksi kaikkien rakennusten lämmityskuluista.

Uudistuksen taustalla Somerolla on vaikuttanut liikuntatoimen heikko taloudellinen tilanne. Lisäksi yhtenä merkittävänä motiivina oli saada liikuntapaikat maksuttomaan käyttöön. Somerolla liikunta ry:n toiminnan rahoitus on edelleen noin 90 % kaupungin tukemaa.

Somerolla toimiva kulttuuri ry on perustettu 13.4.2005 yhdessä Someron kaupungin kanssa sekä sen avulla edistämään kulttuuriharrastusta yhdistyksen toiminta-alueella. Kulttuuri ry tuottaa kulttuuripalveluja yhdistystensä kanssa. Kulttuuri ry:n jäsenenä on 21 kulttuuriyhdistystä ja Someron kaupunki. Kiiruun tila toimii kaupunkilaisten kulttuuritalona. Kulttuuri ry:llä on oma Kulttuurituottaja, joka vastaa yhdistyksen operatiivisesta toiminnasta ja toimii johtokunnan sihteerinä. Jäsenyhdistysten kanssa työskentely, tapahtumien järjestäminen sekä verkostoituminen ovat keskeinen osa työnkuvaa. Yhdistys toteuttaa EU-rahoitteisia kehittämis- ja investointihankkeita.

Karkkilan kaupungin ja järjestöjen yhteistyölle on saatu tukea kaupungin aloittaman vapaaehtoistyön kehittäminen - hankkeen kautta. Hanke on alkanut 1.1.2012 ja siihen on palkattu vapaaehtoistyön koordinaattori. Hankkeen kautta on perustettu työryhmiä. Työryhmissä on jäsenenä järjestöjen edustajia sekä kaupungin edustus. Liikuntatoimelta työryhmässä edustaa joko vapaa-aikasihteerit tai vapaa-aikaohjaaja ja kulttuuri ja taidetyöryhmässä museonjohtaja. Työryhmien tapaamisissa kehitetään yhdistysten toimintaan liittyviä asioita ja kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteistyömahdollisuuksiin Karkkilan kaupungin ja yhdistysten välillä.

Vapaaehtoistyön hanke on käynnistetty yhteistyön kehittämisen tueksi ja siitä saadut kokemukset ovat osoittautuneet positiivisiksi. Liikuntatoimessa on toteutettu mm. salivuorojen jako yhdessä kaupungin ja järjestöjen kanssa, ja avustusten ostopalvelujen ja koperusteista on laadittu selvemmät ohjeistukset. Erilaisten liikuntapaikkoja koskevien aloitteiden kautta on käyty järjestöjen kanssa keskusteluja yhteistyössä teknisen toimen kanssa.

Someron mallin ottaminen Karkkilaan ei käytännössä ole mahdollista ilman lisäresursseja. Liikuntatoimen budjetti kattaa esimerkiksi palkkakustannukset yhden henkilötyövuoden verran. Liikunta ry:n toiminta vaatisi Someron mallin mukaisesti toiminnanjohtajan, siivoojien, liikuntapaikkojen hoitajien sekä liikuntaohjaajan palkkaamista. Tällä hetkellä palkkaroja on varattu teknisen toimen osalta yhden liikuntapaikkahoitajan palkkausta varten. Siivous on ulkoistettu ja sen hoitaa Sol. Liikuntatoimi ei huolla ja

peruskorjaa liikuntatiloja, vaan tähän tarkoitukseen varatut määrährahat ovat teknisen toimen hallinnoimat.

Vapaaehtoistyön hankkeen kautta on mahdollista kehittää ja parantaa kaupungin ja yhdistysten yhteistyötä. Toiminta tällä hetkellä on jo menossa siihen suuntaan, että järjestöille annetaan mahdollisuuksia tuoda esille kehittämisajatuksia ja niitä suunnitellaan yhdessä kaupungin kanssa. Liikuntatoimi ostaa ostopalvelun kautta järjestöiltä palveluja, jotka liikuttavat ja tuovat tapahtumia Karkkilaan. Liikuntatoimi ja tekninen toimi sopivat myös liikuntajärjestöjen kanssa liikuntapaikkojen huolloista ja korjauksista. Tekninen toimi on ottanut vuodelle 2013 tavoitteekseen kehittää yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Someron mallin mukainen toiminta sellaisenaan toisi lisäkustannuksia henkilöstömenoihin. Karkkilan liikuntatoimen budjetissa on varattu määrährahat yhden henkilötövuoden palkkaukseen. Teknisellä toimella liikuntapaikkoja hoitaa yksi henkilö. Someron mallin mukaisesti henkilökuntaa tulisi olemaan neljän henkilötövuoden verran.

Kulttuuritoimen osalta tilanne on samanlainen. Karkkilan kaupunki on tehnyt vähennyksen kulttuuritoimen henkilökuntaan vuonna 1993 ja sen jälkeen kulttuurisihteerin tehtävää on hoitanut oman toimensa ohella museonjohtaja. Kulttuuritoimella oleva budjetti pitää sisällään yhdistysten avustukset, itse toimintaan ei ole varattu määrärahoja.

Taloudelliset vaikutukset

LIIKUNTATOIMI 2012

LIIKUNTA RY/ ARVIO

	Ta		Ta
Toimintatuotot	33000		0
myyntituotot	0		
tuot ja avustukset	13 000		0
salivuokrat	20000		0
Toimintakulut	-328400		-385700
palkat sis.sivukulut	-39 900	Palkat sis. sivukulut	-99 900
(vapaa-aikasihteerin 50 %, vapaa-aikaohjaaja 50 %)		(liikuntatoimenjohtaja, liikunnanohjaaja, liikuntapaikkojen hoitaja teknisen toimen kautta)	
palvelujen ostot	-34700	palvelujen ostot	-347 00
ostot tilikauden aikana	-15000	ostot tilikauden aikana	-15 000
avustukset	0	avustukset	0
muut toimintakulut, (vuokrat, siivous)	-236100	Muut toimintakulut	-236 100
	-295 400		-385700

Toimintatuottoihin kuuluu liikuntatoimella liikuntasalien käyttövuokrat ja eri tahoilta anottavat avustukset mm. (ELY, OPM).

Palkoissa on liikuntatoimen henkilöstön vapaa-aikasihteerin ja vapaa-aikaohjaajan palkat. Karkkilan liikuntatoimella ei ole omaa liikuntapaikkojen hoitajaa. Liikuntapaikkojen hoitaja on palkattu teknisen toimen puolelle, ja hänen esimiehensä toimii kaupunginpuutarhuri. Eri liikuntapaikkojen peruskorjaukset ja mahdolliset investoinnit kuuluvat tekniselle toimelle. Muut toimintakulut koostuvat liikuntasalien vuokrista, ja siihen sisältyy siivous Sol:ilta.

Liikunta ry:n henkilökuntaan kuuluu Someron mallin mukaan siivooja, liikunnanohjaaja, liikuntapaikkojen hoitaja sekä toiminnanjohtaja. Liikunta ry perustaminen toisi lisähenkilöstökustannuksia yhden henkilötyövuoden verran, olettaen, että tekniseltä toimelta siirtyisi liikuntapaikkojen hoitajan palkkaosuus. Näin ollen henkilökuntaa olisi liikuntatoimenjohtaja, liikuntaohjaaja ja liikuntapaikkojen hoitaja. Siivouksen oletettaisiin jatkuvan ulkoistamisen kautta tilaamalla ja sisältyvän vuokran osuuteen.

Verrattaessa nykyiseen toimintamalliin lisäkuluja liikunta ry perustamisesta tulee 90 300 €. Lisäkulut aiheutuvat salivuokratulojen sekä avustusten loppumisesta sekä henkilökunnan lisäyksestä yhdellä henkilöllä. Yhdellä henkilön lisäyksellä päästään, jos teknisen toimen palkkaosuus olisi siirrettävissä ja siivous pysyisi ulkoistettuna esim. Sol:ille.

KULTTUURI- TOIMINTA 2012	KULTTUURI RY/ ARVIO	
	Ta	Ta
Toimintatuotot	2400	0
muut toimintatuotot	2400	0
Toimintakulut	-132100	-165100
palkat sis.sivukulut	0	-33000
palvelujen ostot	0	0
ostot tilikauden aikana	0	0
avustukset	-132100	-132100
muut toimintakulut	0	0
Yhteensä	-129 700	-165 100

Kulttuuri ry perustaminen toisi lisärahoituksen tarvetta 35 400 € henkilöstökulujen kattamiseksi. Taidekoulun yhteisen kanslistin tehtävää hoitaa työllistämistuella palkattu kanslisti. Museojohtaja hoitaa kulttuurisihteerin tehtäviä ilman erillistä korvausta. Kulttuuritoimelle varattu määräraha on osoitettu avustuksiin. Avustus riittää taidekoulujen vuokratukustannusten kattamiseen ja opetustoiminnan tukemiseen, ei itse toiminnan järjestämiseen.

Verrattaessa nykyiseen toimintaa lisäkuluja kulttuuri ry:n perustamisesta tulisi kulttuurisihteerin palkkauksesta 35 400 €..

Kaupungin tuki someron mallin mukaisesti on 90 %.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus:

Vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vastauksena valtuustoaloitteeseen seuraavaa:

Organisaatiomuutoksesta tehdyn selvityksen perusteella muutoksen toteuttaminen ei ole mahdollista kustannusneutraalisti. Nykyinen tapa järjestää palvelut on taloudellisesti tehokkaampi eikä edellytä lisärahoitusta. Liikunta ry:n ja kulttuuri ry:n perustaminen ehdotetulla tavalla vaatisi lisärahoitusta yhteensä noin 125 700 €. Kesken oleva vapaaehtoistyön koordinoitihanke kehittää yhteistyötä järjestöjen kanssa ja lisää järjestäjien osallistumista palvelutuotantoon ja sen parantamiseen. Karkkilan kulttuuri- ja liikuntatoimen muuttamista koskeva valtuustoaloite ei aiheuta toimenpiteitä ja;

toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely:

Keskustelun kuluessa sivistystoimenjohtaja muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Organisaatiomuutoksesta tehdyn selvityksen perusteella muutoksen toteuttaminen ei ole mahdollista kustannusneutraalisti. Nykyinen tapa järjestää palvelut on taloudellisesti tehokkaampi eikä edellytä lisärahoitusta. Liikunta ry:n ja kulttuuri ry:n perustaminen ehdotetulla tavalla vaatisi lisärahoitusta yhteensä noin 125 700 €. Kesken oleva vapaaehtoistyön koordinoitihanke kehittää yhteistyötä järjestöjen kanssa ja lisää järjestäjien osallistumista palvelutuotantoon ja sen parantamiseen. Karkkilan kulttuuri- ja liikuntatoimen muuttamista koskevan valtuustoaloitteen selvittelytyötä jatketaan osana vapaaehtoistyön hanketta.

Keskustelun kuluessa Raine Klemola teki Mika Tallgrénin kannattamana vastaehdotuksen asian palauttamisesta jatkovalmisteluun. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Raine Klemolan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi lautakunnan hyväksyneen asian palauttamisen jatkovalmisteluun .

Päätös:

Asia palautetaan jatkovalmisteluun.

Täytäntöönpano:

vapaa-aikasihteeri, museonjohtaja